

เทศน์เช้า วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

โลกนี้ เห็นใหม่ โลกธรรม ๘ เราคิดเราหวังอะไรสิ่งใดให้เขาปรารถนาตามความหวัง เป็นไปไม่ได้หรอก แล้วมีอีกชุดหนึ่งมาตอนกลางวันนะ มาตอนบ่าย พวกมาจากเมืองจันทร์ นั่นก็ ศรัทธามาก ศรัทธานะ เพราะได้ยินจากเทปจากซีดี ศรัทธามากเลย แล้วก็บอกว่า ในเมื่อเราก็อายุ อยู่แล้ว เราก็อายุอยู่แล้ว ก็เลสเรารู้ทันมัน ทำไมต้องปฏิบัติล่ะ? ก็เพราะเขาไม่มีความทุกข์ เขาอยู่ ของเขาได้

เราบอก เห็นใหม่กิเลสมันหลอกๆ อย่างนี้ กิเลสมันหลอกอย่างนี้เพราะอะไร เพราะตอนนี้ จิตเรายังดีนะ จิตเรายังดี เรายังมีความสุขอยู่เราก็อายุแล้วสิ่งนี้กิเลสอยู่กับเรา เราคุมได้ ก็ไม่มีปัญหา ไม่มี ปัญหาหรอก แต่เวลามันเสียใจล่ะ? กิเลสเวลาจิตใจเราดี มันจะคุมได้ขนาดนี้ แต่ถ้าจิตใจเรา อ่อนแอลงนะ มันเหยียบซ้ำๆเลยล่ะ มันเหยียบซ้ำๆนะ มันทำลายให้น้อยเนื้อต่ำใจ มันทำให้เราทุกข์ มากเลย

ขณะที่จิตเราดี แต่กิเลสมันรู้ตัว มันแค่หลบหลีกใจ ที่หลวงตาท่านพูด “กิเลสมันจะไปหาที่ หลบซ่อน” ถ้าจิตเราดีนะ กิเลสมันหาที่หลบในใจเรา มันหลบมันซ่อนอยู่ มันสงบตัวอยู่ แต่ถ้าใจ เราอ่อนแอเนะ เหมือนเชื้อโรคเลย ถ้าร่างกายเราอ่อนแอ เชื้อโรคมันจะออกมาเต็มทีของมันเลย แต่ ตอนที่เราแข็งแรง เชื้อโรคมันไม่แสดงตัว เราก็อายุแล้วไม่เป็นอะไรนะ โน่นก็ไม่มีอะไรเลย ไม่ เห็นต้องทำอะไรเลย

เราบอกนี่ความคิดอย่างนี้คิดแบบ โลกๆ คิดโดยโลกๆ เพราะเอาโลกมาคิด ใจ คิดว่าเราเป็น คนดีแล้วทำไมต้องไปวัด อยู่บ้านก็เป็นคนดีแล้วไปวัดทำไม ไปวัดไปให้ทุกข์ให้ยากทำไม มันดี จริงหรือเปล่าล่ะ? มันดีไม่จริงหรอก เพราะอะไร มันดีเพราะเราไป ดีเราคิดว่าดี แต่ความดีมันมี มากกว่านี้ใช่ไหม คุณสิ ลูกเรา เห็นใหม่ เราเกิดมา ถ้าสุขสบายเราก็อายุแล้ว เด็กถ้าเลี้ยงง่าย ไม่ออกไม่ อ่อน พ่อแม่บอกเด็กนี้เลี้ยงง่าย เด็กดี แล้วมันเด็กดีให้มันนอนตลอดชีวิตได้ไหม เด็กมันต้องโตมา ต้องมีการศึกษา ต้องโตขึ้น ต้องรับผิดชอบ เห็นใหม่

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าใจเรามันคืออยู่ คืออยู่อย่างนี้มันดีแบบเด็กๆ ใจ แล้วถ้าดีกว่านี้มันเอาที่ไหนล่ะ? ดีกว่านี้เราก็ต้องแก้ไขใช่ไหม เราเป็นโรคอยู่ ถ้าเราไม่รักษาโรคเรา เราจะแก้ไขโรคเราอย่างไร มันมีมุมมองใจ โลกธรรม ๘ ธรรมะเก่าแก่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้เลยนะ คนที่โดน โลกธรรมที่รุนแรงที่สุดไม่มีเท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขนาดลัทธิต่างๆ อ้างคนมาคำ อ้างคนมาอะไร เพราะมันมีการศรัทธา ความศรัทธาความน่าเชื่อถือ ต้องทำลายความน่าเชื่อถือ ทำลายกันตลอด ถ้าเป็นโลกมันมีการทำลายกัน

แต่เรื่องของโลกนะ มันมีข่าวกับคำ ดีกับชั่ว แต่ธรรมะไม่มี ธรรมะมีหนึ่งเดียว

“ธรรมแท้ๆ ไม่ดีและชั่ว ข้ามพ้นดีและชั่ว”

ถ้าข้ามพ้นดีและชั่ว แล้วธรรมที่มันออกมาจากธรรม ออกมาจากไหน? ถ้ามันไม่ออกจากสิ่งที่เป็นกุศล ถ้าเป็นอกุศลมันออกมาเป็นอะไร? มันก็เป็นอธรรมสิ อธรรมแสดงออกมา ธรรมะมันก็ไม่มีความดีอะไร ถ้าธรรมะที่ไม่มีเนื้อหาสาระ ถ้าไม่มีพื้นฐานของธรรม ธรรมนี้ออกมาได้อย่างไร ธรรมะนี้ออกมาจากไหน ถ้ามันไม่มีพื้นฐานอันนี้มันจะออกมาจากไหน เพราะมันเป็นความไม่รู้ อวิชชาคือความไม่รู้ ความไม่รู้ ก็เลสมันก็ครอบงำอย่างนี้ เห็นไหม ครอบงำว่าเราเป็นคนดีนะ เราประพฤติปฏิบัติแล้ว พวกที่ไปเฝ้าเป็นอัครกิลมถานุโยค ไปลำบาก ไปลำบาก

ลำบากอะไร คนเวลาไปหาหมอ หมอนัดยาเจ็บไหม? หมอผ่าตัดเจ็บไหม? มันก็ต้องผ่าตัดเพื่อให้โรคหายใช่ไหม? อันนี้เรามาปฏิบัติกันมันก็ต้องมีการลงทุนลงแรงใช่ไหม นอนเฉยๆ ให้มันหายนะ ไม่ต้องนัดยา ไปโรงพยาบาลแล้วไปถึงนอนโรงพยาบาลแล้วก็กลับเลย ไม่ต้องให้หมอรักษาหรือ

นี่ก็เหมือนกัน เราไปประพฤติปฏิบัติเราก็ต้องลงทุนลงแรงใช่ไหม พอลงทุนลงแรงก็เป็นอัครกิลมถานุโยค มันเป็นความลำบาก ปฏิบัติธรรมก็ต้องมีความสุข ต้องนอนอยู่เฉยๆ มันไม่ใช่ความคิดโลกมันเป็นอย่างนี้ มันทำให้พวกเราเมื่อทำอ่อนหมดเลย เราไม่กล้าทำอะไรเลย แล้วไม่มีความมุมานะนะ

แต่ถ้าคนพวกที่ครูบาอาจารย์ร่านะ เห็นไหม ความเพียรชอบ ความที่เป็นมรรค ความเพียรชอบ ความเพียรมาจากไหน? แล้วความเพียรที่เราทำเป็นความเพียรชอบไหม? ถ้าความเพียรชอบ

มันต้องเป็นสัมมาสมาธิ ถ้าความเพียรชอบปัญญามันต้องเกิด ถ้าความเพียรชอบมันต้องเกิดมรรค
ญาณ

ความเพียรชอบใหม่ ความเพียรไม่ชอบ ไม่ชอบเพราะอะไร ไม่ชอบเพราะกิเลสในใจเรา
มันบวกเข้ามา กิเลสในหัวใจเรามันเอาธรรมะมาตริก ตรีกในธรรม พอตริกในธรรม พอจิตมันได้
สัมผัสธรรม มันก็ว่า “โอ๊ย มีความสุข” แค่อัตริกในธรรมมันยังมีความสุขขนาดนี้ เพราะกิเลสมัน
ฉลาดกว่ามันก็หลบซ่อนอยู่ แต่ถ้าวันไหนกิเลสมันแข็งตัวขึ้นมา พอทำหัวใจเราอ่อนแอลง กิเลส
มันออกมานะ โอ๊ย เราจะมา...

สังเกตได้ไหม ปัญญาชนจะเข้ามาในศาสนา ทุกคนจะบอกเลยนะ เข้ามาในศาสนา โอ๊ย
ศาสนาประเสริฐมาก อยู่ซักปีสองปีนะ ธรรมะมันเกิด ธรรมะเกิดเพราะเราต้องออกไปช่วยโลก
ถ้ามาอยู่ปฏิบัติอย่างนี้มันไม่ได้ช่วยโลก ต้องออกไปช่วยโลกช่วยสังคม เราต้องเป็นบุคคล
สาธารณะ เราต้องช่วยโลก เห็นไหม นี่กิเลสมันชนะแล้ว แต่เวลามาหัดใหม่ ๆ โอ้อโฮ ธรรมะนี่สุด
ยอดๆ เลย สังเกตได้ ให้สัมภาษณ์กับสื่อประจำ มาบวช ๕ ปี ๑๐ ปีนะ โอย ได้ศึกษาธรรมแล้ว
ธรรมบอกว่าต้องให้ออกไปช่วยสังคม

ไม่ใช่หรือ กิเลสมันจี๋หัว กิเลสมันเหยียบย่ำ มันจะสึก มันจะออกไปหาสังคมนะ มันยัง
อ้างธรรมะอีกนะว่าธรรมะสอนมันให้ออกไปสังคม เวลากิเลสมันแข็งมันเจริญขึ้นมามันเป็น
สภาวะแบบนั้น แต่เราก็กังตรีกในธรรม ตรีกในธรรมกันนะ เราไม่เข้าใจเลย แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์
นะเห็นหมด เห็นหมดเลย เพราะกิเลสมันฉลาดกว่าเรา กิเลสมันอยู่เหนือความคิดเรา กิเลสอยู่หลัง
ความคิดนะ

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา มารเอ๋ย มารเอ๋ย มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริ”

ความคิดเกิดความคิดดำริ ดำรินี้มันมีอยู่ก่อนคิดอีก แล้วมารมันเกิดมาตั้งแต่ตอนนั้น แล้ว
มันจี๋หัวความคิดออกมา แล้วมันคิดนะอะไรมันพาคิด ก็มารพาคิด กิเลสมันพาคิด มันไม่ได้ทำเลย
ถ้าทำขึ้นมาเห็นไหม เวลาออกประพฤติปฏิบัติ เราไม่รับผิดชอบ เราไม่ชอบสังคม เอารัดเอาเปรียบ

เราอกไม่จริง เอาเปรียบทำไมพระเวสสันดรสละลูกสละเมียอยู่ในป่าละ ถ้าสละอย่างนี้
สละอย่างนี้เพื่ออะไร? สละเพื่อพระโพธิญาณ ถ้าคนที่รักครอบครัวมาก แล้วเขาทำร้ายครอบครัว
เรากับทำร้ายเราแทน เราเอาอันไหน เราต้องเอาทำร้ายเราแทนใช่ไหม? แต่เขาไม่ยอมเอาเรานี่ เขา

เอาลูกเอาเมีย แล้วสละไปมันเจ็บปวดใหม่ เพราะของสุดรักสุดหวง สุดถนอมรักษา แล้วเขา
กระชากไปจากหัวใจเจ็บปวดใหม่ ความเจ็บปวดอันนี้มันกระเทือนกิเลสไป

เวลาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เห็นใหม่ เวลาออกจากราชวังมา ลูกคลอดแล้ว สามเนรราหุล
เกิดแล้ว ไปดูหน้าลูกยังไม่กล้าไปดูเลย เพราะอะไร เพราะว่ากิเลสมันอยู่ในหัวใจ ไปดูเดี๋ยวมันใจ
อ่อน มันก็ต้องออกไปก่อน ออกไป ออกไปแล้วก็กลับมา ออกไปตัวเองเป็นองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา มาเอาพ่อ พ่อก็เป็นพระอรหันต์ ภรรยาที่เป็นพระอรหันต์ ลูกก็เป็นพระ
อรหันต์ แม่ขึ้นไปข้างบนเป็นพระอรหันต์ มันต้องมีการเริ่มต้น มันต้องมีการกระทำไป ต้องมีการ
ลงทุนลงแรงไป ไม่ใช่ไม่เห็นคนจนน้ำ ออยากช่วยเขาก็กระโดดลงไปเลย ก็ตายด้วยกันหมดนะสิ
เห็นคนจนน้ำขึ้นมา คนมีสติ วิ่งไปหาเชือกมาก่อน โยนเชือกลงไปแล้วดึงเขาขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน อยู่ในโธมะ อยู่ในสังคม อยู่ในวิภูสงสาร จะกอดคอกันตายอยู่นี่หรือ ถ้า
กอดคอกันตายมันก็ตายหมดอยู่ที่นี่ มีใครคนหนึ่งฉลาด เห็นใหม่ สละตัวออกไปก่อน ไปห้ามรรค
ผล ไปห้ามรรคญาณขึ้นมาจากหัวใจ พอได้อริยสังขขึ้นมา เห็นใหม่ เอาอริยสังขนี้มาเพื่อแผ่ มาเจือ
จาน รือสัตว์ขันธ์ รือสัตว์ขันธ์ เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้องค์เดียว
มหาศาลเลย ตั้งแต่พรหมลงมาสอนได้หมดเลย ในสามโลกธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เป็นศาสดา เป็นอาจารย์สอนหมดเลย

ถ้าเราจะเสียสละกิเลสมันปิดกั้นไป คนจะออกมาแสวงหาวิชา การ แสวงหาความจริง
ออกมาเพื่อจุนเจือโลกมันก็คัดค้าน แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา แล้วประพฤติปฏิบัติได้ชั่วคราว
ได้ธรรมะแล้วต้องออกไปช่วยโลก ช่วยโลกเอาอะไรไปช่วย มึงตายหมดนะ ออกไปก็ออกไปตาย
เกิด แก่ เจ็บ ตายไป ออกไปก็ออกไปตาย ตัวเองก็ต้องออกไปตาย ไปทุกข์ไปทรมานอยู่นั้น แล้วไป
ช่วยโลกช่วยได้ไหม? มันไปเป็นจี๊เข้าโลกต่างหาก มันไปยอมจำนนต่อโลกไป มันเอาหัวไปจำนน
ต่อกิเลสไป แล้วยังอ้างธรรมะว่าจะเหนือโลก เหนือโลก มันเหนือโลกไปไม่ได้หรอก สิ่งเหนือ
โลกไปไม่ได้

ความคิดของเขา ทำไมต้องไปวัด ทำไมต้องไปวัด แล้วไปวัดขึ้นมา ไปวัดคือวัดใจ ข้อวัตร
คือวัดใจ กติกาของวัดคือข้อวัตร ข้อวัตรเราทำได้ไหม คนเราพอมันคุ้นเคยไปไป ไหมๆ ทำได้
ทั้งนั้น พอคุ้นเคยไปกิเลสมันตามทัน พอตามทันนั้นก็ไม่ใช่เป็น นี่ก็ไม่จำเป็น นั่นก็ไม่ต้องทำ

แล้วกิเลสมันจำเป็นไหม? กิเลสมันจำเป็นหรือเปล่า? เอากิเลสชี้หัวมันจำเป็นไหม? เพราะไม่ทันกิเลส กิเลสมันชี้หัวเอาไง มันจำเป็นทั้งนั้น จำเป็นเพราะขัดเกลากิเลส ขัดเกลาใจ การกระทำคือขัดเกลา คือโต้แย้งความคิด ความคิดนะกิเลสมันอาศัยออกมาหาเหยื่อ แล้วพอธรรมะมันตามเข้าไป มันไม่ต้องการสิ่งใดให้ทำ มันปรารถนาที่จะเอาความสุขสบาย ไม่เอาให้มัน

ครูบาอาจารย์ เห็นไหม ทัศนคติมา ได้อะไรมาของที่ถูกใจโยนเข้าป่าเลย ไม่กิน เพราะอะไร กิเลสมันกินก่อน กิเลสมันกินก่อน มันอยาก ความอยากความต้องการมันกินก่อนแล้ว เรายังไม่ได้เอาอาหารใส่ปากเลย กิเลสมันกินอ้อมไปแล้ว แต่ถ้าเราโยนเข้าป่าเลย กินข้าวเปล่า คัดแปลงกิเลส การคัดแปลง การต่อสู้ มันต้องมีสิ แล้วบอกทำอย่างนี้เป็นอรรถกถาโยค ก็มันต่อสู้กับกิเลส

นักกีฬาเขาซ้อมเขายังออกเหงื่อเลย เวลาเขาขึ้นแข่งขันนะเขายังมีคู่ต่อสู้ ยิ่งหนักกว่านั้นอีก แล้วกิเลสในหัวใจเรา ธรรมะก็ไม่เกิด ธรรมะก็ไม่รู้จัก ธรรมะเป็นอย่างไร เห็นไหม ให้สงบเสงี่ยม ให้เรียบร้อยไปนี่คือธรรมะ ก้อนหินก็เป็นธรรมะ พระพุทธรูปก็เป็นธรรมะหมดแล้ว พระขยับไม่ได้เลย ขยับมาเป็นกิเลสหมด การแสดงออกเป็นกิเลสหมด

ก็เวลามันทุกข์ขึ้นมา กิเลสมันอยู่ไหนล่ะ? มันน้ำสะอาด น้ำจะชะล้างมันก็ต้องมีการกระทำ การกระทำให้มันเป็นมรรคเป็นผล เป็นมรรคเป็นผลนี่ไง ต่อไปมันจะทำอะไรไม่ได้เลยนะ ต้องขออนุญาตกิเลสก่อนแล้วค่อยมาพูด อะไรก็ต้องให้นุ่มนวลไว้ก่อน ทุกอย่างทำดีทำชั่วก็หลับหูหลับตากันไป ตามกระแสกันไป

กระแสนั้นมันจริงหรือเปล่านั้น? ทำไมไม่หาเหตุผล ถ้าหาเหตุผล มันเป็นอย่างนั้นเพราะเหตุใด? ทำไมมันถึงเป็นอย่างนั้น? มีคู่กับสว่าง ชั่วคู่กับดี มันชั่วหรือมันดี ถ้ามันดีมันทำอย่างนั้นไหม? ทำอย่างนี้เป็นความดีหรือ ความดี ความดีเหนือโลก ดีๆ ใดๆ ความที่สุดมมันต้องมีของมันดี ความดีความชั่วมันต้องมีของมัน ถ้ามีสติมีสัมปชัญญะ

เวลาพูดถึงเราบอกเขาไปหมดเลย นี่มันอยู่ที่เขาวนัปัญญาของคนนะ เขาวนัปัญญาหมายถึง อินทรีย์ หมายถึงพละ หมายถึงกำลังของใจ ถ้าใจคนสร้างกุศลมามันมองแล้วมันคิดเป็น แต่คนมันไม่สร้างมามันเป็นวิตกจริต มันเป็นเหยื่อ ใครปล่อยข่าวอะไรก็เชื่อ ใครจูงมูกก็วิ่งตามเขาไปเลย เขาไม่จูงก็เอาจูงไปให้เขาจูง เอาจูง เกี่ยวหน่อย เกี่ยวหน่อย ขอเข้ากระแสนิดนึง นี่มันไม่มีวุฒิภาวะ ใจมันอ่อนแอ พอใจมันอ่อน มันก็ไม่เข้าใจอะไรผิดอะไรถูกเลย มันก็เป็นสภาวะแบบนั้น

หลอกก็หลอก โลกนี้หลอกก็หลอกตลอดเลย แล้วความจริงมันก็เป็นความหลอกๆ แล้วสังคม กระแสก็ปั่นกัน โอ๊ย โอ๊ย สุขยอดๆ คนพูดความจริงกลายเป็นคนบ้านะ คนจริงกลายเป็นคนบ้า

ธรรมะมันเป็นอย่างนี้ ถึงไม่มีใครอยากปฏิบัติธรรม หรือไม่มีใครยืนอยู่กับความจริง เห็นไหม ไปตามกระแส โอ๊ย สังคมนี่เยอะกว่า ไปกับเขาสะดวกด้วย ได้ผลประโยชน์ด้วย ได้ชื่อเสียงเกียรติคุณด้วย โอ๊ยพวกนั้น โอ๊ยพวกจี้ครอก โอ๊ยพวกลำบากอยู่นั่นนะ

ลำบากเอาชนะตัวเองนะ มันเห็นจริงของเรา ไม่มีหรอก ความลับไม่มีในโลก เรานี้รู้ คนกระทำนี้รู้ คนพูดก็รู้ คนปล่อยข่าวก็รู้ ใครทำนะรู้หมด เพียงแต่ว่าด้วยความโลภ ด้วยความอยาก ให้เขาเชื่อถือ ด้วยความต้องการของเขา แต่ถ้าเป็นความจริงนะ อยู่โคนไม้ก็ได้ อยู่ที่ไหนก็ได้ เป็นความจริง ความจริงคือความจริง แล้วความจริงเหนือโลก ความจริงไม่เคยตาย แต่คนพูดความจริง ตายก่อน ความจริงไม่เคยตาย แล้วจะอยู่กับความจริงไม่เคยตาย ความจริงไม่เคยตาย แต่คนพูดตาย แล้วตายอีก แล้วเราก็จะตายไปเรื่อยๆ ถึงที่สุดนะมันก็จะมียุคที่มีเกณฑ์ของมัน เราต้องมีหลักมีเกณฑ์ แล้วต้องอยู่กับความจริง เราพูดประจำเวลาพระมาหรือหมู่คณะมา

“ธรรมะกับอธรรม มึงจะยืนอยู่ตรงไหน?” เท่านั้นละ แล้วไปคิดเอาเอง

“ธรรมะกับอธรรม ถ้ามึงอยู่ฝ่ายธรรมะ มึงจะต้อง โคนแรงเสียดสี ถ้ามึงฝ่ายอธรรม... เพราะอธรรมมันไปกันได้อยู่แล้ว นั่นเวลาคุยกันนะ ธรรมะกับอธรรม มึงเลือกเอา” เอวัง